

MÉG 2019-NÉL MARADVA...

Mielőtt a 2020-as esztendőre térnénk, vessünk néhány pillantást a 2019-es év gondolati térképének két figyelmet igénylő állomására. 2019 januárjában, Ady Endre halálának 100. évfordulóján, a költőóriásra emlékezve sok helyütt tartottak megemlékezést országszerte és határon túl is, és ebben a „szellemidézésben” természetesen, a Lyukasóra is részt vállalt. A Petőfi Irodalmi Múzeum A föltámadás szomorúsága című kiállítással tisztelgett a költő előtt, amelyet még Térey János író, költő nyitott meg január 24-én érdekes eszmefuttatásával, és amelyről év elején a Lyukasóra is beszámolt. Ugyanekkor részleteket közölhetünk Kenyeres Zoltán Ady című tanulmánykötetéből is, amelyet az alkalomra a Hungarovox Kiadó jelentetett meg. Az év végén pedig különszámmal adóztunk Balog Zoltán akkori kultuszminiszter közművelődést szolgáló ügyének, amelyet az Uton van a Ciffrá-központ című, országos kulturális rendezvénysorozattal indított, amely – ahogyan a program megfogalmazta – „országos roadshow roma és nem roma honfitársaink számára”.

A KERTÉSZ IMRE INTÉZET MEGNYITÓJA

KERTÉSZ IMRE VISSZHANGOS MONDATAI KÖZÜL

„A nemzetiszocializmus és a kommunizmus közös gyökérrendszerből fakad; hogy a Gulagot is, a náci táborhálózatot is egyazon célra hozták létre, és hogy céljukat betöltötték, arról áldozatok milliói tanúskodnak.”

Így jutottunk el a 2020-as évig, amely viszont keserves meglepetést tartogatott számunkra a váratlanul ránk törő koronavírus-világjárvánnyal. És mégis, ebben az évben sem maradtak el nemcsak az eszmei, hanem a valós újjáépítések sem. Az ősze elkészült és átadták a Kertész Imre Intézet új székházát Budapesten, a VI. kerületi Benczúr utcában, valamint befejeződtek a Szolnoki Művésztelep – hazánk legrégebbi művésztelepe, egyben Szolnok büszkesége – felújítási és fejlesztési munkái. És mindeközben, Erdélyi utazás címen a Lyukasóra 2020/7. számában, Klotz Miklós fotográfusbarátunk mesés felvételeivel Erdély legszebb tájaira vitte el olvasóinkat.

A Benczúr utcában a múlt század elején épült szecessziós villát, a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány vásárolta meg a Fővárosi Önkormányzattól, majd gyönyörűen felújítva bocsátotta a Kertész Imre Intézet rendelkezésére. Schmidt Mária, a közalapítvány igazgatója a megnyitón elmondta, hogy maga a intézet még az íróval folytatott

tárgyalások, majd az özvegyével kötött megállapodás értelmében 2017 januárjában kezdte meg működését, azzal a céllal, hogy Kertész Imre másutt el nem hagyott hagyatékát őrizze, feltárja és publikálja, valamint hogy ápolja a Nobel-díjas alkotó szellemi örökségét. Az igazgató asszony ekkor vetette fel azt, hogy hozzanak létre önálló épülettel rendelkező intézetet. Ezt az elgondolást Orbán Viktor miniszterelnök elfogadta és támogatta. A megnyitón pedig visszaemlékezett arra, hogy Berlinben egy 2012-es gazdasági fórumon tartott előadása után kereste fel Kertész Imrét és beszélgetett vele. „Nem is volt kérdés számomra, hogy a hagyatékát nem Berlinben, hanem Budapesten kell gondoznunk. Beszélgetésünkben többször említette Budapestet. Kiderült számomra, hogy úgy ismerte minden utcáját, mint a tenyerét. Ez volt az ő városa, nem is akart innen soha elmenni, és azt hiszem, hogy nem is tudott volna más nyelven olyan mély értelmű mondatokat leírni, mint tette ezt magyarul.”

A SZOLNOKI MŰVÉSZTELEP MEGÚJULÁSA

„A kora őszi szellő a Zagyva folyón lefelé indul, finoman meglegyinti a fővénykerítéseket, aztán táncolva bukdácsol át az ösvényeken, egészen a kacskaringós partot határoló erdőszálig. A Zagyva folyó felett magasodó híd e különös világok felett átívelve vezet a Szolnoki Művésztelepre. És az élénk táruól színpompás, szabálytalan alakú Várkapu mögött harmonikusan terül el a Szolnoki Művésztelep...”
Lírai hangulatú, vallomásos közös leírásban számolt be 2020 őszén, a Lyukasóra 2020/6. számában Szuha Katalin és Verebes Edit a két évvel korábban kezdődött átalakítási munkálatok után, mostanra megújult Szolnoki Művésztelep megnyitására. „Visszaköltözött az élet a százéves falak közé, lassan helyreáll a rend, és az alkotás terpentínillata lengte be a találkozások örömteli pillanatait. A távol töltött idő nem állíthatta meg a művészettörténet kocsija kerekét, a telep életét mozgató művészeti iroda nem lankadó lelkesedéssel tervezett, szervezett: *Legyőzött határok* címmel hirdette meg annak a szolnoki kiállításnak a pályázatát, amellyel az átadást ünnepelték.

A kiállítók az egész országból, sőt határon túlról is érkeztek, jól reprezentálva a mai magyar képzőművészeti élet keresztmetszetét. Ennél messzebbre is terjed a látóhatár, ezek a művészek mind ismerik, elismerik Szolnokot mint jelentős és inspiráló gyűjtőpontot. Baráti, szakmai szálakkal kötődnek a vonzó levegőjű kolóniához. Ekképp írt erről Verebes György Munkácsy-díjas festőművész, a Szolnoki Művésztelep vezetője:

„Annak ellenére, hogy szemléletbeli, ideológiai vagy más szempontok nem játszanak szerepet egy közös művészi arculat kialakításában, a hely szelleme mintha átlengené a közeget, észrevétlenül terelve a gondolatot és az alkotóerőt azok felé a kérdések felé, amelyek az ember lényegét érintik, divatoktól és trendektől függetlenül. A társadalmi aktualitások mindig is foglalkoztatták a művészeket, de ami ennek érvényt szerez és hitelessé teszi, az az érzékenység, amely mindenkor a művészi szemlélet lényegét képezte és képezi ma is: a tapasztalt világ szimbólumként való megélése, a jelenségek mozgatóinak meglátása, a természeti analógiák felfedezése, mindezeket keresztül pedig önmagunk feltárása. Rátalálni a világra magunkban.”

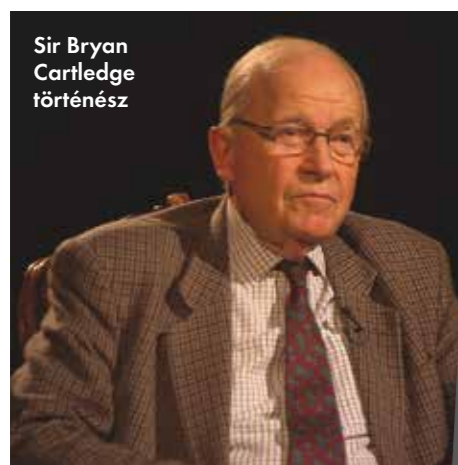

SZELLEMI ARCHÍVUMUNKBÓL

„Akit úgy ismertek, mint aki a sajtóban a ti érdekeitekért harcolt, azt semmi áron otthon ne hagyjátok!” Március idusát ünnepelve, hogyan kívánkozna ide az időződő Tancsics Mihály intése! Stancsics Erzsébet, a publicista-politikus családjának kései leszármazottja küldte el lapunknak Tancsics Summárium című, „az életnek jobbítására” szánt könyvecskéje elemzésével. És még hány becses elmélkedést emeltünk volna szívesen évtizedmérő különszámunkba... A terjedelmi határolt mellett most szenteljünk mégis villanásnyi figyelmet a létünkben leginkább jelenvalókra.

FIDES ET RATIO

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alkalmából különleges kötet jelent meg Hit, tudomány, társadalom címen a Szent István Társulat kiadásában a világesemény előkészítésére. A tanulmányokból, előadásokból összeállított kötet egy irányba mutat: a világunkról, önmagunkról való közös gondolkodásra készítve hívők és nem hívők, a különböző vallási és külföldi tudományos irányzatok követőit. Az eszmecsere-gyűjtemény megjelenésének apropóján Erdő Péter bíboros, Balog Zoltán református püspök, Köves Slomó rabbi és Vizi E. Szilveszter agykutató beszélgetett 2021. április 18-án a Kossuth rádió műsorában. A Lyukasóra 2021/3-4. számában *Fides et ratio** címmel a lélekgyógyító rádiós beszélgetés szerkesztett változatát olvashatták nyomtatásban.

Sir Bryan Cartledge történész

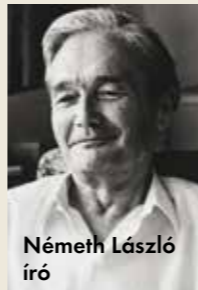
EGY ANGOL SZEMÉVEL...

Az egykori brit diplomata, a világszerte ismert történész, Sir Bryan Cartledge 90. születésnapját 2021-ben ünnepeltük azzal, hogy a magyarság történelméről szóló, két különleges kötetét bemutattuk Weltler Ildikó tudósítása révén. Bármily hihetetlen: egy angol úriembernek köszönhetjük – aki az 1980-as évek elején három évig teljesítette nagyköveti megbízását hazánkban –, hogy megszületett Magyarország történelmének egyik legértékesebb és legértékesebb leírása. A *Megmaradni* című könyv teljes történelmünket átfogja a népvándorlástól és a honfoglalástól kezdve egészen addig, amíg hazánk a NATO és az Európai Unió tagja nem lett. Az angol szerző szerető szemmel nézi Magyarországot, ám ez nem csorbítja a történész objektivitását. Ritkaságszámba megy, hogy egy volt nagykövet beszél a nyelvünket is: annak idején szorgalmasan végezte a Debreceni Egyetem kurzusait, sőt, a University of Westminsteren is szerzett oklevelet magyar nyelvből. Sir Bryan Cartledge azonban nem állt meg itt: londoni kiadója felkérésére megírta Magyarország XX. századi tragédiájának történetét is, amely 2009-ben magyar fordításban *Trianon egy angol szemével* címmel jelent meg.

JUBILÁNSAINK, BARTÓK ÉS NÉMETH LÁSZLÓ

A jövőnk is meghatározó jubiléum alkalmából rendre megemlékeztünk a Lyukasóra hasábjain. Példaképpen közülük itt kettőjükéről 2021-ben: a 120. évét született Németh László és a 140. évét született Bartók Béla kiemelkedő pályáivéről.

Ez alkalommal Németh Lászlóról nem mindennapi ismertetőt adhattunk közre. Németh Ágnes, az író lánya és Gál Mihály személyes hangvételű beszámolója alapján követhetjük végig életútját kronológiai pontossággal. Most csupán a híres balatonszárszói konferenciákról essék néhány szó. „Püski Sándor ötlete volt, hogy az új kiadványaival összehozzunk olvasók javát nyári táborozásra hívja meg... Az elsőt követően, a sztálingrádi csata után, 1943-ban Püski Sándor egy új szárszói konferenciára készült, amelynek már mások lettek a hangadói (Erdei Ferenc, Nagy István, Kovács Imre, Darvas József). Németh László a jövőndő vezérkarába bekerülőkhöz intézte akkor szavait: arra vigyázzanak, hogy a szabadság, amit hoznak, valóban a magyarság felszabadítása legyen. Legyen gondjuk arra, hogy a nemzet keze be ne vereződjék. A szocialista forradalom színe alatt is érvényesülhetnek fasiszta erők, elpusztulhatnak nagy értékek. Végül bátorította az ott lévő értelmiség, ne higgyék, hogy ők utolsó lógósai a jövőnek. Az értelmiség az az osztály, amelyben előbb-utóbb mindnek föl kell oldódnia. Erdei Ferenc megkérdezte: mit ért ő harmadik oldalán. Ezt válaszolta: »Te gyűlölöd, fel,

Németh László író

„NYUGAT ELLEN NYUGATOT HOZZ!”

„Kelljen jönnie egy embernek a magyar szellemi életben, aki elkezdje a múltat is építeni. Mert a múltat is építeni kell. Helyre kell tenni mindent, mert ami nincs a helyén, az, mint kísértet, visszajár közénk” – Csoóri Sándor fogalmazott így Cs. Szabó László (1905–1984) küldetéses szerepvállalásáról honi irodalmi létünkben. Majd ezzel folytatta. „Cs. Szabó nincsen bent a magyar kulturális életben olyan módon, ahogy bent kellene lennie. Holott mögötte hihetetlen európai kultúra halmozódott fel, ez olyan, mint a Mount Everest, meg kell mászni!”

A Lyukasóra 2021/6. számában irodalomtörténeti visszatekintésével lapunk közelebről meg akarta ismertetni olvasóinkat az 1948-tól emigrációban élő és alkotó, de szellemében hazájától és nemzeti identitásától soha el nem szakadó magyar író, esszéista alakjával. Komoly segítséget kaptunk ezen a téren Illyés Máriától, Illyés Gyula lányától, aki élményszerű visszaemlékezésében hiteles képet adott édesapja és Cs. Szabó László évtizedes barátságáról s annak irodalmi létünet érintő vetületéről. Czigány György, szerkesztőbizottságunk tagja pedig a Cs. Szabóval folytatott levelezésébe engedett betekintést, amelyben az emigrációból hazakészülő íróval, nem sokkal annak halála előtt, a televíziós műsorokat készítették elő. Cs. Szabó Lászlót végakarata szerint Sárospatakon temették el. Alföldy Jenő, aki szintén tagja szerkesztőbizottságunk-

Cs. Szabó László: „A kis népek dolga, hogy megtartva az emberi mértéket, csöndesen, erőszak nélkül ellenálljanak az új Babelnek. Ne a nagy népek bűneit utánozzák, hanem a maguk erőnyeit keressék.”

nak, különleges értekezésében Cs. Szabó a *Kis népek hivatása* című esszégyűjteményének mulhatatlan érvényességére emlékeztetett. „A magyarságot Európához illesztgető, Európát pedig a kultúrák otthonának tekintő író egy olyan Európára és olyan *Nyugatra* hivatkozott, amely a nácizmushoz és a bolsevizmushoz képest vitathatatlanul az emberit, a műveltet képviseli, s a barbárságot elveti. Ezért is fontos neki a távolságtartás a vulgáris, sokszor alpári újságírónyelvtől, és várja el az irodalmi minőséget a közügyekben felszólaló tollforgatóktól. Európa az az érték, amelyről Ady így írt: *Nyugat ellen Nyugatot hozz!* – Drakón arkhón helyett Szolont, Savonarola helyett Lorenzo Medicit.”

hogyan van Új-Guineában egy párt, amely azt vallja, hogy Új-Guineának az angolokénak kell lennie. A másik szerint Új-Guinea csak a hollandok alatt lehet boldog. S most föláll valaki, s azt kérdezi: Nem lehetne Új-Guinea az itt lakó pápuáké? Hát, ez a harmadik oldal.«

A 140 évvel ezelőtt született Bartók Béla eleddig alig ismert alakja bontakozott ki Sipos József rendező Bartók című filmjéből, amelynek írott változatát közölhetjük a Lyukasóra 2021/8. számában. Sipos József akkor e szavakkal ajánlotta a honi nézőknek 2016-ban készült munkáját: „Filmünk a Bartók életét övező homály átvilágítására, a zeneszerző arcélinek megrajzolására tett kísérlet. Bartók Béla fia, Péter a család elutazása óta, hetvenöt

Bartók Béla a feleségével

éve az Egyesült Államokban él. Szinte egész életét Bartók életművének szentelte, családja történetéről azonban soha senkinek sem adott interjút. Most azonban, 92 évesen, őszinte nyíltsággal mesél édesapjáról: a nagy zeneszerző édesanyjával, feleségével és szerelmeivel, gyermekével, kortársaival való kapcsolatáról; esztétikai hitvallásáról és arról a személyes tragédiáról, amelyet a haza elhagyása jelentett e hazaszerető ember számára. Filmünk mindazonáltal nem pusztán az apának a fiú szemszögéből megfestett portréja; gazdag válogatást nyújtunk Bartók levelezéséből és naplójából, valamint művei fogadtatásából...” Azóta már Bartók Péter sincs közöttünk: 96 éves korában édesapja után indult. Hátrahagyva számunkra a kincset érő filmet Bartók Béláról.

Balczó András a feleségével és tizenkét felnőtt gyermekével

KEGYELMI ÁLLAPOTBAN

„Akit várok, legyőzte a lehetetlent, amikor legyőzte önmagát és állítja, nem az ő érdeme. Akit várok, azt mondja, a siker csak messziről tűnik a boldogság kapujának. Akit várok, hittel él” – Ugron Zsolna író fogadta ezekkel az ihletett szavakkal Balczó Andrást kétrészes portréműsorában a *Nagyok* sorozatában. A kérdésre, hogy hol tartja megszámlálhatatlanul sok érmét, kissé szarkasztikusan válaszolja: dobozban, e múlt felé fordító trófeákat nem teszi ki az otthonukban. Amint az a riportból egyértelműen kiderült, ő a mindannyiunknak szánt üzenetét tartotta igazán fontosnak. És az öttusaspárt történetének legnagyobb alakjáról a portréfilm alapján a Lyukasóra 2020/3-4. számában adhattunk közre fontos *részleteket*. Annyit talán most már elmondhatok, hogy Balczó Nyíregyházán szolgáló evangélikus lelkész édesapja lelkésztestvére volt édesapámnak. Az 1960-as évek elején pedig – sikerei csúcán – nemegyszer láthattam Balczó Andrást istentiszteletre érkezni a Deák téri evangélikus templomba, igaz, csak messziről csodálva őt. Most nem is valamely aktuális évforduló okán állítanám magunk elé kimagasló alakját, hanem példaszzerű személyiségét nagyra becsülve. ➡

A NEMZETI HAUSZMANN PROGRAM NYOMÁBAN

A budai Várnegyed – közhasználatú néven a Vár – végre újjászületett! Ezzel az örömteli mondattal üdvözlöttük a Lyukasóra 2021/9. különszámában a grandiózus rekonstrukciókat követő átadási ünnepségeket. Miért a Hauszmann nevet viseli a nagyszabású terv? Hauszmann Alajos (1847–1926) európai hírű építész, a historizmus jeles képviselője nevéhez számos kiemelkedő alkotás fűződik, ám igazi szakmai kiteljesedését a Budavári Palota tervezése és kivitelezése során érte el. És az 1867-es kiegyezés után, Hauszmann művészi elképzelései nyomán megszületett Európa egyik legelőkelőbb palotanegyede.

Enteriőrök az A Hauszmann-sztori című kiállításról

A Szent István-terem látványképe

„ÉL MAGYAR, ÁLL BUDA MÉG!”

A Lovarda panorámája

A Lovarda a névadó Lófékező című szoborral

A híres Zsolnay-kandalló a Szent István-teremben

A Zsolnay-alkotások közül Szent Erzsébet pirogránit képe

A budai Vár 750 év feletti történetében egymást váltották az építés és a rombolás, az alkotás és a pusztítás időszakai. A legnagyobb pusztítást a második világháború okozta, a várnegyed tehát jó ideje megértett a méltó helyreállításra. A többéves munkálatok során számtalan épületet felújítottak, megszüpítették. Jó néhány közülük már teljes pompájában fogadja a látogatókat. A legnagyobb vállalkozás természetesen magának a palotának a felújítása, de a tervekbe belekerült olyan részek újjáépítése, mint a Főörség, a Lovarda, a Csikós udvar, a Stöckl-lépcső, majd az egykori Vöröskereszt-székház, József főherceg palotája, a Honvéd Főparancsnokság, a Fehérvári rondella, a karmelita kolostor és a Magyar Nemzeti Levéltár.

A királyi palota mostani helyreállítási terveiben az eredeti, Hauszmann-féle épület újjáépítése szerepelt – felmérhetetlenül nagy munkával. A századforduló csodájaként is emlegetett Szent István-termet 2021. augusztus 20-án adták át a nagyközönségnek, és valóban a magyar iparművészet remekét rejti magában. A híres Zsolnay-kandalló Szent István újraalkotott mellszobrával, az Árpád-házi királyképek a Zsolnay manufaktúra pécsi műhelyéből, a falakon aranybrokát, bronzcsillárok és falikarok, kovácsolt bronzdíszek, faragott székek... És ahogyan Weltler Ildikó koridéz, az avatást felelevenítő leírásában olvashattuk: „A lenyűgöző terem elnyerte Ferenc József tetszését is: az uralkodó úgy határozott, a művet az 1900. évi párizsi világkiállításon is be kell

Lovaglócsarnok

mutatni. A terem hatalmas sikert aratott, elnyerte a világkiállítás nagydíját.”

Nem sokkal később, szeptemberben pedig átadták az újjáépült Királyi Lovardát és környékét, a hozzá tartozó Csikós udvart is. A terület ifjabb Vastagh György szobrászművész *Lófékező* című szobráról neveztetett el, amelyet eredetileg 1901-ben avattak fel a Lovarda előtt. Maga a Lovarda pedig, közel ezerötyszáz négyzetméteres belterével, a lovaglócsarnokkal most már multifunkcionális rendezvényeknek biztosíthat otthont. De most már beszéljenek inkább a képek...

Különleges osztályrész jutott a karmelita kolostor korábban felújított épületének: a Miniszterelnökség költözött oda. Megőrizve az eredeti, XVIII. századi hangulatot és stílust, a belső teret kolostori hangulat, puritanizmus jellemzi: visszafogottság, minőség és elegancia.

És a budai Várban zajló munka nem állt meg, tovább haladnak az építkezések. Ahogyan Fodor Gergely kormánybiztos előbbi ígéréteiben olvashattuk: „A Nemzeti Hauszmann Program szándéka a Várat visszaadni a magyaroknak, s olyan helyé avatni, ahol mindenki újra otthon érezheti magát.”

Valóra váltva ezzel Hauszmann hajdani óhaját „... hogy hirdetője legyen a magyar kultúrának és művészetnek!”

Stöckl-Hépcső Fotó: Klotz Miklós

Elegáns belső tér a Miniszterelnökség épületében

MAGYAR PARNASSZUS

2022. január 22-én, a magyar kultúra napján nyílt meg ünnepelesen a Magyar Zene Háza Budapesten, a Városligetben. A Liget Budapest Projekt életében fontos mérföldkőnek számított a különleges épület átadása, amelyet a világ legkreatívabb építésének választott Fudzsimoto Szószuke tervezett. A japán sztárpépítész a tervezés során külön figyelmet szentelt az épület és a liget harmóniájának megteremtésére. Az eseményen Orbán Viktor miniszterelnök mondott ünnepi beszédet, ő nevezte a helyet Magyar Parnasszusnak. A Magyar Zene Házát bemutató írásunkat a mostani, Lyukasóra 2022/1. számunk 34–39. oldalain olvashatják.

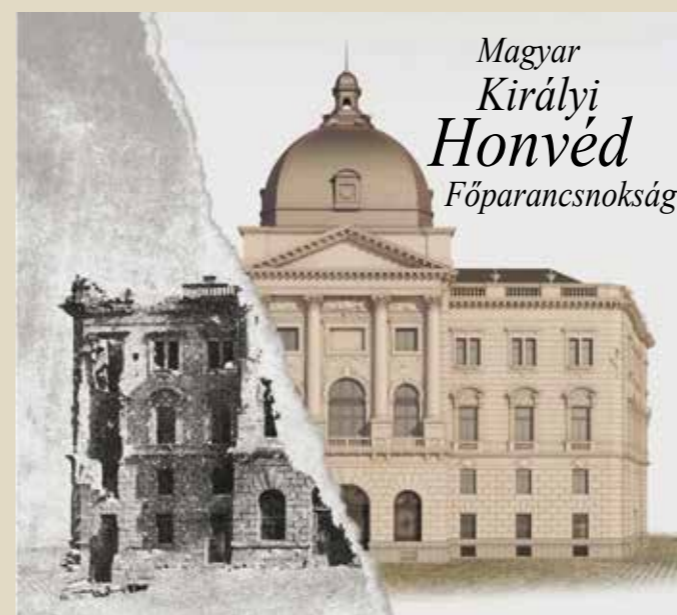
LYUKASÓRA KÜLÖNSZÁM
XXXI. évfolyam, II. szám. 2022/2.
Kiadja a Magyar Írók Egyesülete
Szerkesztőség: 1052 Budapest, Városház u. 7.

A szerkesztőbizottság tagjai:
**Alföldy Jenő, Ágh István,
Bertalan Tivadar, Czigány György,
Dobai Péter, Iancu Laura,
Markó Iván, Pröhle Gergely,
Rózsássy Barbara, Szakonyi Károly**

Főszerkesztő: **Sághy Ildikó**
Főmunkatárs: **Szakonyi Károly**
Művészeti vezető: **Réti Attila**
Olvasószerkesztő: **Bognár Antal**
Rovatvezető: **Simon Erika és Weltler Ildikó**
Titkárságvezető: **Óri-Kiss Gyöngyi**
Különszámunkat a Lyukasóra folyóirat archív fotóanyagaival illusztráltuk

Nyomdai kivitelezés:
VIRTUÓZ Kiadó és Nyomdaipari Kft.
1037 Budapest, Bécsi út 267.
Felelős vezető: **Tolonics Gergely**

VISSZAÚTON A VÁRNEGYED VÉRKERINGÉSÉBE

Magyar
Királyi
Honvéd
Főparancsnokság

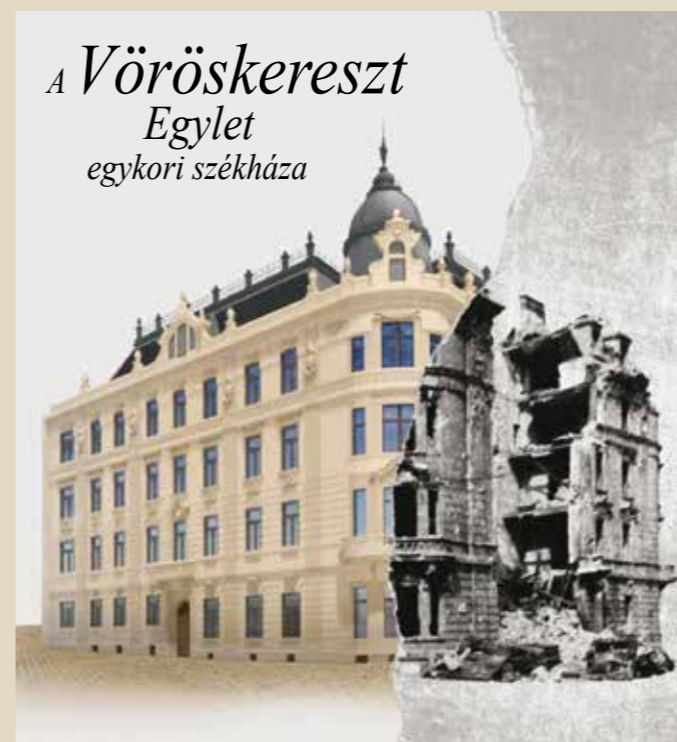
Épülete 1897-re készült el a Dísz téren, Kallina Mór tervei alapján. Tetőszerkezete a második világháborúban megsérült, és bár az épület megmenthető lett volna, 1949-ben mégis rommá nyilvánították, fokozatosan visszabontották az első emelet magasságáig. Az épület 2012–2014 között részleges felújításon esett át. 2021-ben indultak az újabb munkálatok, melyek során a Honvéd Főparancsnokságot eredeti magasságában építik vissza. A földszinten látogatóközpontot és közösségi teret alakítanak ki, az emeleti részek pedig a budai Vár történetét feldolgozó interaktív kiállításoknak adnak majd helyet.

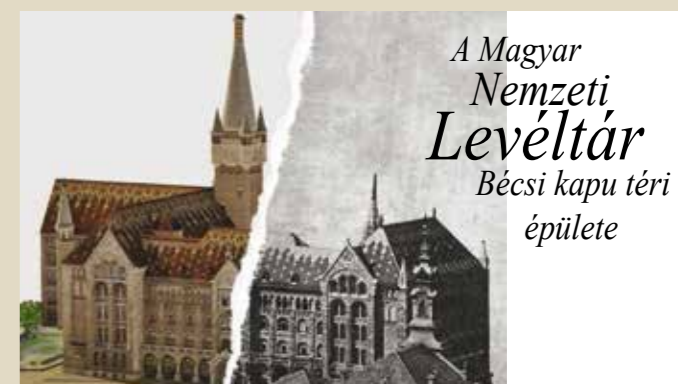
A József
főhercegi
palota

Fotó: Várkapitányság

A palota a Szent György tér Tabán felőli oldalán állt, szemközt a Sándor-palotával. Budapest 1944-es ostroma idején a nyugati homlokzatot több belövés is érte, de az újjáépítés elmaradt. 1968 júniusában a leromlott állapotú palotát felrobbantották. A területet a Nemzeti Hauszmann Program keretében Korb Flóris és Giergl Kálmán korabeli terveihez hűen állítják helyre.

A Vöröskereszt
Egylet
egykori székháza

A Magyar
Nemzeti
Levéltár
Bécsi kapu téri
épülete

A Bécsi kapu téri épületét 1923-ban vehette birtokba az intézmény. A neoromán stílusú épületegyüttest Pecz Samu tervezte, aki a megépültek mellé egy további szárnyat is álmódott a Levéltárnak, azonban az első világháború után pénzsűkületben ez végül sohasem épülhetett fel. A háború során súlyos sérüléseket szenvedett hátsó tornyát helyreállítás helyett 1945 szeptemberében felrobbantották. Pecz Samu korabeli tervei helyett az 1970-es években itt építették fel az Országos Villamos Teherelosztó ormótlan épületét, mely stílusában igencsak elütött a környék házaitól, s azóta már lebontották. A helyreállításon túlmenően tervezik az eredeti, Pecz Samu által jegyzett épületszárny felépítését, és rekonstruálják a hátsó tornyot is, abból a megfontolásból, hogy a levéltárba látogatók modern, a XXI. századi igényeket kielégítő környezetben ismerkedhessenek meg az épület történetével, a nemzet értékes írásos emlékeivel és az itt dolgozók áldozatos munkájával. Emellett az új szárny további területet biztosít az intézmény számára, amely kinötte már jelenlegi épületét.

A Dísz tér délkeleti sarkán álló székház egészen a második világháború végéig szerves része volt a Várnegyed látképének. A második világháborús belvések után, 1946-ban a teljes bontása mellett döntöttek. Az elhanyagolt telek régóta városképi sebként tátongott, az impozáns épület újjáépítésével több mint fél évszázados adósság kerül törlesztésre. Az építkezések a tervekét követve, itt is 2021-ben kezdődnek.

A Magyar Zene Háza főbejáratánál

A LYUKASÓRA CÍMLAPTÁRLATÁBÓL

A MAGYAR BOKK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA

LYUKAS LÓRA

XXX. ÉVFOLYAM III. SZÁM 2023/3-4. SZÁM

RÓMEÓ ÉS JULIA
A NEMZETIBEN ÉS A KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZBAN

ETÜDÖK PÁSKÁNDIRA

HATÁRON TÚL, HATÁRON INNEN
Magyar Színházak
33. Kisvárdai Fesztiválja

Ábrókai Zoltán - Székely Ádám - Hargitai Péter - Novák Balázs - Cs. Cs. Cs. Cs.

A MAGYAR BOKK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA

LYUKAS LÓRA

XXX. ÉVFOLYAM III. SZÁM 2023/3-4. SZÁM

MÁTYS KIRÁLY LEGENDÁS KÖDZEI
KIÁLLÍTÁS AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁRBAN

CSILLAGOK, CSILLAGKÉPEK
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA TÁRLATA

Léta Katalin: Mátyás és kumósai udvara, 1891. Jókai László: Mátyás király és kumósai, 1891. Csikós György: Mátyás király és kumósai, 1891. Csikós György: Mátyás király és kumósai, 1891. Csikós György: Mátyás király és kumósai, 1891.

A MAGYAR BOKK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA

LYUKAS LÓRA

XXX. ÉVFOLYAM III. SZÁM 2023/3-4. SZÁM

„BUON GIORNO SIORA MASCHERA!”

VELENCÉBEN, KARNEVÁL IDEJÉN

Ábrókai Zoltán - Székely Ádám - Hargitai Péter - Novák Balázs - Cs. Cs. Cs. Cs.

A MAGYAR BOKK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA

LYUKAS LÓRA

XXX. ÉVFOLYAM III. SZÁM 2023/3-4. SZÁM

„ÉN MAGAM ELVONÉK CÖNDBEN”
MAKÓVECZ
1987

KRIMI AZ IRODALOMBAN?

SZABÓ DEZSŐ ÉS ADY

HAZÁT KERESŐBEN
CSANÁDI IMRE VERSEI

„MEGÉSZÍTETT MAGYARORSZÁG”
ALBERT CAMUS MŰVEIBEN

KÜLÖNSZÁMUNK
A GÁDOR-DINASZTIA

Ábrókai Zoltán - Székely Ádám - Hargitai Péter - Novák Balázs - Cs. Cs. Cs. Cs.

A MAGYAR BOKK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA

LYUKAS LÓRA

XXX. ÉVFOLYAM III. SZÁM 2023/3-4. SZÁM

EGY NATREGÉNY HÁTTÉRÉHEZ
AZ ÉLET KAPUJA

HUNGARAE GENTIS DECUS
BÁRÓ FÖTVÖS LORÁNDRA EMLÉKEZVE

KÜLÖNSZÁMUNK
TISZTA KRIMI

SVENT ISTVÁN SZEMÉVEL

A DERŰ LÍRIKUSA
CSUKÁS ISTVÁN VERSEI

A MAGYAR DRÁMA FÉNYKORA

KEGYELMI ÁLLAPOTBAN
BALCZÓ ANDRÁS PORTREJA

Ábrókai Zoltán - Székely Ádám - Hargitai Péter - Novák Balázs - Cs. Cs. Cs. Cs.

A MAGYAR BOKK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA

LYUKAS LÓRA

XXX. ÉVFOLYAM III. SZÁM 2023/3-4. SZÁM

AHOL KÉTSZER KEL FEL A NAP

TÜNDÉRKERT ÉS LAKÓI

ERDÉLYI UTAZÁS

Ábrókai Zoltán - Székely Ádám - Hargitai Péter - Novák Balázs - Cs. Cs. Cs. Cs.

A MAGYAR BOKK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA

LYUKAS LÓRA

XXX. ÉVFOLYAM III. SZÁM 2023/3-4. SZÁM

A MADÁRISTEN FIA
VÁRI FÁBIÁN LÁSZLÓ VERSEI

A MILLENNIUM FELEJTETTÉLEN PILLANATAI

HATSZEMKÖZI
VITRAY TAMÁSSAL

KÜLÖNSZÁMUNK
KÖNYVÜNNEP KARANTÉNBAN

A NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS ELŐTT
AZ ÉRSEK, A RABBI, A REFORMÁTUS PÜSPÖK ÉS AZ AGYKUTATÓ ESZMECSERÉJE

Ábrókai Zoltán - Székely Ádám - Hargitai Péter - Novák Balázs - Cs. Cs. Cs. Cs.

A MAGYAR BOKK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA

LYUKAS LÓRA

XXX. ÉVFOLYAM III. SZÁM 2023/3-4. SZÁM

TÖRTÉNELMŰNK TANÚJA
A MAGYAR KIRÁLYOK KORONÁZÁSI PALÁSTJA

CZIGÁNY GYÖRGY VERSEI

KÜLÖNSZÁMUNK
HATÁRON TÚL, HATÁRON INNEN
SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓ KISVÁRDÁN

NYUGAT ÉLLEN NYUGATOT HOZZI
CS. SZABÓ LÁSZLÓ IDŐSZERŰSÉGE

Ábrókai Zoltán - Székely Ádám - Hargitai Péter - Novák Balázs - Cs. Cs. Cs. Cs.

A MAGYAR BOKK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA

LYUKAS LÓRA

XXX. ÉVFOLYAM III. SZÁM 2023/3-4. SZÁM

LOVARDA
A PALOTANEGYEDBEN

„...ÉS IDEJE VAN AZ ÉPÍTÉSNEK”
A BUDAI VÁRNEGYED ÚJJÁSZÜLETÉSE

SVENT ISTVÁN-TÉREM
A SZÁZADFORDULÓ CSODÁJA

HAUSZMANN-SZTORI

Ábrókai Zoltán - Székely Ádám - Hargitai Péter - Novák Balázs - Cs. Cs. Cs. Cs.